
Dokument s plenarne sjednice

A9-0436/2023

13.12.2023

IZVJEŠĆE

o provedbi odredbi Ugovora o građanstvu EU-a
(2023/2085(INI))

Odbor za ustavna pitanja

Izvjestiteljica: Maite Pagazaurtundúa

SADRŽAJ

Stranica

OBRAZLOŽENJE – SAŽETI PREGLED ČINJENICA I REZULTATA ISTRAŽIVANJA ...	3
PRILOG: SUBJEKTI ILI OSOBE OD KOJIH JE IZVJESTITELJICA PRIMILA INFORMACIJE	5
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	6
MIŠLJENJE ODBORA ZA GRAĐANSKE SLOBODE, PRAVOSUĐE I UNUTARNJE POSLOVE	16
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	23
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	24

OBRAZLOŽENJE – SAŽETI PREGLED ČINJENICA I REZULTATA ISTRAŽIVANJA

Građanstvo EU-a već je više od trideset godina dio europskog projekta. U trenutku njegova stvaranja označivalo je prekretnicu jer se radilo o jedinstvenom i osobitom uvjetu koji je Europsku uniju činio, a i dalje je čini drugačijom od ostalih političkih stvarnosti.

Prošle su tri godine otkako je Europski parlament usvojio svoje posljednje izvješće o primjeni odredbi Ugovorâ koje se odnose na građanstvo EU-a, no te se tri godine čine kao tri desetljeća zbog dubokih promjena koje smo doživjeli i iznimnih okolnosti tijekom kojih smo živjeli, uključujući invaziju na Ukrajinu i pandemiju bolesti COVID-19.

Konferencija o budućnosti Europe u svoje je zaključke uvrstila važnost jačanja građanstva EU-a, a izradu Statuta EU-a o građanstvu navela kao jedan od načina stvaranja snažnije veze između građana i Unije. Komisija će do kraja ove godine objaviti izvješće o građanstvu EU-a za 2023., koje bi trebalo uključivati nove inicijative usmjerene na postizanje tog jačanja, uključujući izradu Statuta.

Ovo izvješće stiže u pravo vrijeme i nužno je. Europska unija treba unijeti promjene u svoja pravila kako bi se ostvario napredak te kako bi se učinkovito i brzo reagiralo u geopolitički turbulentnom svijetu. Europski parlament pozvao je na sazivanje Konvencije i na reviziju Ugovorâ, ali se i sada može i mora nastaviti ostvarivati napredak u smjeru jačanja građanstva EU-a, a time zapravo i Unije.

Zahvaljujući tehnološkoj revoluciji svaki je građanin postao jedan od stupova Unije, tj. jedan od ključnih stupova za ostvarenje kohezije i za suočavanje s izazovima našeg doba. Budući da je građanstvo u središtu europskog projekta te da odražava zajednički demokratski identitet, potrebno je iskoristiti njegov puni potencijal kako bi se prevladale poteškoće i nastavile stvarati mogućnosti za prosperitetnu i dragocjenu budućnost u pogledu slobode i jednakosti.

Moramo osvijestiti građane o njihovim pravima te ne samo osigurati provedbu tih prava, već ih i ažurirati uvođenjem novih prava u svjetlu gospodarske, socijalne i digitalne revolucije s kojom se suočavamo. Za ostvarenje tog cilja bit će korisno usredotočiti se na ono što nas ujedinjuje te izraditi Statut o građanstvu EU-a koji pruža jasnoću i znanje.

Pritom moramo prevladati, s jedne strane, negativne posljedice koje proizlaze iz rascjepkanosti i različite primjene europskog zakonodavstva o građanstvu EU-a među državama članicama, i, s druge strane, sve oblike nejednakosti i diskriminacije koji nastaju pri ostvarivanju građanskih prava (posebno za osobe s nekom vrstom invaliditeta ili osobe kojima prijete isključenost) te ukloniti prepreke i stare ili nove jazove (i to ne samo one digitalne naravi) u uživanju građanstva EU-a.

Vrijeme je za promicanje sudjelovanja kako bi građani mogli učinkovito doprinijeti razvoju programa Unije, uz istodobno jačanje predstavničke demokracije i legitimnosti institucija EU-a.

U ovom se izvješću odražava taj pristup te se naglasak stavlja ne samo na analizu postojećih problema u vezi s primjenom odredaba Ugovorâ i zakonodavstva o građanstvu EU-a, već i na

njegovu budućnost, na oblikovanje konkretnih prijedloga za jačanje građanstva i davanje preporuka europskim institucijama i državama članicama da djeluju u istom smjeru, a posebno na to da ga Komisija uključi u svoje predstojeće izvješće o građanstvu EU-a za 2023.

**PRIOLOG: SUBJEKTI ILI OSOBE
OD KOJIH JE IZVJESTITELJICA PRIMILA INFORMACIJE**

U skladu s člankom 8. Priloga I. Poslovniku izvjestiteljica izjavljuje da je tijekom pripreme izvješća, prije njegova usvajanja u odboru, primila informacije od sljedećih subjekata ili osoba:

Subjekt i/ili osoba
Zaklada ECIT
Citizens Pro Europe
PRODEC (Zaštita prava mobilnih građana EU-a)
Profesor ustavnog prava na Sveučilištu u Barceloni i katedre Jean Monnet (ad personam)
Glavna direktorica, Glavna uprava za pravosuđe i zaštitu potrošača
Izvršna direktorica, Europska služba za sudjelovanje građana (ECAS)
Profesor građanskog prava na Autonomnom sveučilištu u Madridu
Koordinator za nasilje nad ženama i maloljetnicima te socijalnu pomoć, Glavna poduprava za zaštitu i konzularnu pomoć
Glavno vijeće medicinskih sestara, Španjolska
Federalistes d'Esquerres
Akademik i direktor programa „Integral EU-a”, Poslovna škola Deusto

Navedeni popis sastavljen je pod isključivom odgovornošću izvjestiteljice.

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o provedbi odredbi Ugovora o građanstvu EU-a (2023/2085(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 2., 3., 6., 9., 10., 11., 12., 21. i 23. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
- uzimajući u obzir članke 15., 20., 21., 22., 24., 26., 45., 46., 47., 48., 153. i 165. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Direktivu 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice, kojom se izmjenjuje Uredba (EEZ) br. 1612/68 i stavljaju izvan snage direktive 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ¹,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/692 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi programa Građani, jednakost, prava i vrijednosti te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1381/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EU) br. 390/2014²,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 492/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o slobodi kretanja radnika u Uniji³,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/1149 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o osnivanju Europskoga nadzornog tijela za rad, izmjeni uredaba (EZ) br. 883/2004, (EU) br. 492/2011 i (EU) 2016/589 i stavljanju izvan snage Odluke (EU) 2016/344⁴,
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2018/957 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. lipnja 2018. o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga⁵,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/589 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. travnja 2016. o Europskoj mreži službi za zapošljavanje (EURES), pristupu radnika uslugama mobilnosti i daljnjoj integraciji tržišta rada i izmjeni uredaba (EU) br. 492/2011 i (EU) br. 1296/2013⁶;

---

¹ SL L 158, 30.4.2004., str. 77.

² SL L 156, 5.5.2021., str. 1.

³ SL L 141, 27.5.2011., str. 1.

⁴ SL L 186, 11.7.2019., str. 21.

⁵ SL L 173, 9.7. 2018., str. 16.

⁶ SL L 107, 22.4.2016., str. 1.

- uzimajući u obzir Direktivu 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta⁷,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća (EU) 2015/637 od 20. travnja 2015. o mjerama koordinacije i suradnje za olakšavanje pružanja konzularne zaštite građanima Unije bez predstavnštva u trećim zemljama te o stavljanju izvan snage Odluke 95/553/EZ⁸,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća (EU) 2019/997 od 18. lipnja 2019. o uspostavljanju privremene putne isprave EU-a i stavljanju izvan snage Odluke 96/409/ZVSP⁹,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 2. srpnja 2009. o smjernicama za bolji prijenos i primjenu Direktive 2004/38/EZ o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice (COM(2009)0313),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/788 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o europskoj građanskoj inicijativi¹⁰,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2020/1042 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2020. o utvrđivanju privremenih mjera koje se odnose na rokove za faze prikupljanja, provjere i ispitivanja predviđene u Uredbi (EU) 2019/788 o europskoj građanskoj inicijativi s obzirom na izbijanje bolesti COVID-19¹¹,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 2. prosinca 2020. naslovljenu „Strategija za jačanje primjene Povelje o temeljnim pravima u EU-u” (COM(2020)0711),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. prosinca 2020. naslovljenu „Aksijski plan za europsku demokraciju (COM(2020)0790),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 25. studenoga 2021. naslovljenu „Zaštita integriteta izbora i promicanje demokratskog sudjelovanja” (COM(2021)0730),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 15. prosinca 2020. naslovljeno „Izvješće o građanstvu EU-a za 2020.: Jačanje položaja građana i zaštita njihovih prava” (COM(2020)0730),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 15. prosinca 2020. u skladu s člankom 25. UFEU-a o napretku prema uspostavljanju građanstva EU-a u praksi u razdoblju 2016. – 2020. (COM(2020)0731),
- uzimajući u obzir svoje stajalište od 14. veljače 2023. o Prijedlogu direktive Vijeća o detaljnim aranžmanima za ostvarivanje aktivnog i pasivnog biračkog prava na izborima za Europski parlament za građane Unije koji borave u državi članici čiji nisu

---

⁷ SL L 354, 28.12.2013., str. 132.

⁸ SL L 106, 24.4.2015., str. 1.

⁹ SL L 163, 20.6.2019., str. 1.

¹⁰ SL L 130, 17.5.2019., str. 55.

¹¹ SL L 231, 17.7.2020., str. 7.

državljeni¹²,

- uzimajući u obzir svoje stajalište od 14. veljače 2023. o Prijedlogu direktive Vijeća o utvrđivanju detaljnih aranžmana za ostvarivanje aktivnog i pasivnog biračkog prava na lokalnim izborima za građane Unije koji borave u državi članici čiji nisu državljani¹³,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. veljače 2019. o provedbi Ugovora u vezi s građanstvom EU-a¹⁴,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. ožujka 2022. s preporukama Komisiji o programima stjecanja državljanstva i boravišta ulaganjem¹⁵,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. ožujka 2022. o Izvješću o građanstvu EU-a za 2020.: Jačanje položaja građana i zaštita njihovih prava¹⁶,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. lipnja 2023. o provedbi uredbi o europskoj građanskoj inicijativi¹⁷,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. rujna 2023. o parlamentarizmu, europskom građanstvu i demokraciji¹⁸,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 7. srpnja 2021. o dijalozima s građanima i sudjelovanju građana u donošenju odluka EU-a¹⁹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. ožujka 2022. o suradnji s građanima: pravo na podnošenje predstavki, pravo na obraćanje Europskom ombudsmanu i europska građanska inicijativa²⁰,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. ožujka 2017. o preprekama slobodnom kretanju i radu građana EU-a na unutarnjem tržištu²¹,
- uzimajući u obzir izvješće Agencije Europske unije za temeljna prava o temeljnim pravima za 2023.,
- uzimajući u obzir izvješće o konačnom ishodu Konferencije o budućnosti Europe,
- uzimajući u obzir rezultate istraživanja Flash Eurobarometra br. 485 iz 2020. i standardnog istraživanja Eurobarometra br. 99 iz 2023.,
- uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika, kao i članak 1. stavak 1. točku (e) te Prilog III. Odluci Konferencije predsjednika od 12. prosinca 2002. o postupku odobrenja izrade

---

¹² SL C 283, 11.8.2023., str. 76.

¹³ SL C 283, 11.8.2023., str. 100.

¹⁴ SL C 449, 23.12.2020., str. 6.

¹⁵ SL C 347, 9.9.2022., str. 97.

¹⁶ SL C 347, 9.9.2022., str. 202.

¹⁷ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2023)0230.

¹⁸ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2023)0330.

¹⁹ SL C 99, 1.3.2022., str. 96.

²⁰ SL C 347, 9.9.2022., str. 110.

²¹ SL C 263, 25.7.2018., str. 98.

izvješća o vlastitoj inicijativi,

- uzimajući u obzir mišljenje Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ustavna pitanja (A9-0436/2023),
- A. budući da je građanstvo EU-a uspostavljeno stupanjem na snagu Ugovora iz Maastrichta 1993. te je dodatno ojačano Ugovorom iz Lisabona iz 2009.; budući da je od njegove uspostave prošlo trideset godina te da su se dogodile velike društvene, digitalne, gospodarske i političke promjene;
- B. budući da je u skladu s člankom 20. stavkom 1. UFEU-a građanstvo EU-a dodatak nacionalnom državljanstvu te da ga ono ne zamjenjuje; budući da građanstvo EU-a još uvijek ne podrazumijeva nikakve obveze za građane Unije;
- C. budući da je građanstvo EU-a jedinstven konstrukt koji odražava zajednički demokratski identitet i zajedničke vrijednosti građana EU-a te da je doprinijelo stvaranju veza, promicanju jednakosti i odbacivanju svih oblika rasizma i diskriminacije; budući da građanstvo EU-a još uvijek nije ostvarilo svoj puni potencijal;
- D. budući da je sloboda kretanja omogućila više od 15 milijuna građana EU-a²² da žive i rade u drugoj državi članici, a svim građanima EU-a da slobodno putuju diljem Unije, zbog čega je građanstvo EU-a važnije nego ikad prije;
- E. budući da građani EU-a prečesto nemaju dovoljnu razinu osviještenosti, znanja i razumijevanja prava, građanskih dužnosti i sloboda koje proizlaze iz njihova građanstva EU-a; budući da i dalje postoje znatni nedostaci u praktičnoj primjeni građanstva EU-a i u punom ostvarivanju prava i sloboda koje iz njega proizlaze te da su neki od tih nedostataka uzrokovani neujednačenom provedbom zakonodavstva EU-a u državama članicama;
- F. budući da su rezultati javnog savjetovanja o građanstvu EU-a 2020. pokazali da više od 60 % sudionika ne smatra da je dobro informirano o svojim pravima koja proizlaze iz građanstva EU-a²³;
- G. budući da se građani EU-a suočavaju s dosad nezabilježenim izazovima zbog pandemije bolesti COVID-19, zajedno s digitalnom revolucijom te s njome povezanim društvenim i gospodarskim preobrazbama;
- H. budući da bi sastavljanje i konsolidacija postojećih i budućih prava olakšali bolje i informiranije ostvarivanje prava i sloboda koje proizlaze iz građanstva EU-a;
- I. budući da je Konferencija o budućnosti Europe konkretan primjer sudjelovanja građana u demokratskom životu Unije; budući da njezini zaključci obuhvaćaju prijedloge i mjere koji odražavaju suglasnost između europskih institucija i građana EU-a o potrebi jačanja

---

²² Eurostat, „[Archive: EU citizens living in another Member State - statistical overview](#)” (Arhiv: *Građani EU-a koji žive u drugoj državi članici – statistički pregled*).

²³ Europska komisija, „Građanstvo EU-a 2020. – Završno izvješće: Rezultati javnog savjetovanja o pravima građana EU-a 2020.”, prosinac 2020.

građanstva EU-a;

- J. budući da postojeće prepreke ostvarivanju prava koja proizlaze iz građanstva EU-a stvaraju nejednakost i diskriminaciju među građanima EU-a, a posebno među mobilnim građanima EU-a i članovima njihovih obitelji, osobito djecom, osobama koje žive u prekograničnim regijama i ruralnim područjima EU-a te članovima ranjivih i marginaliziranih skupina kao što su manjine, pojedinci s niskim prihodima, beskućnici, starije osobe, osobe s invaliditetom i osobe kojima prijete digitalna isključenost;
- K. budući da gotovo 87 milijuna građana EU-a živi s nekim oblikom invaliditeta²⁴ i suočava se s poteškoćama u ostvarivanju svojih građanskih prava, pri čemu te poteškoće ponekad podrazumijevaju izravno uskraćivanje njihovih prava na slobodno kretanje i boravak te ograničenja u ostvarivanju njihovih političkih prava;
- L. budući da neke države članice i dalje nude programe takozvanih „zlatnih viza” i programe za ulagatelje kao način za stjecanje državljanstva, a time i građanstva EU-a;

Uvod

1. smatra da građanstvo EU-a obuhvaća zajednički europski demokratski identitet i s njime povezana posebna prava, građanske dužnosti i slobode te da se ostvarivanjem tih prava, i na internetu i izvan njega, jača povezanost građana s EU-om i njegov demokratski legitimitet te se građanima nude dodatna prava;
2. ističe da se izgradnja građanstva EU-a mora kretati naprijed kako bi se odgovorilo na potrebe i izazove 21. stoljeća u EU-u, pri čemu je potrebno prepoznati potencijal digitalnih inovacija i potrebu za uravnoteženim pristupom te na taj način odgovoriti na složenost koja proizlazi iz globalizacije i novih tehnologija; naglašava da digitalizacija demokratskih procesa, u kombinaciji s nedovoljnom digitalnom pismenošću i pristupom informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji, može doprinijeti sve većem digitalnom jazu u ostvarivanju građanskih prava, zbog čega dio javnosti može ostati otuđen od europskog projekta;
3. smatra da su višejezičnost u institucijama EU-a i u njihovoj interakciji s građanima ključan aspekt jačanja pojma građanstva Unije; u tom pogledu ističe da je u zaključku Vijeća od 13. lipnja 2005. predviđeno da bi građani EU-a u interakciji s institucijama EU-a mogli upotrebljavati neslužbene jezike EU-a priznate u nekoj državi članici ili na dijelu njezina državnog područja te da bi se oni mogli službeno koristiti u institucijama ili tijelima EU-a, uključujući Europski parlament;
4. ističe da je Parlament pozvao na izradu Statuta EU-a o građanstvu u svojoj Rezoluciji od 12. veljače 2019. o provedbi odredbi Ugovora u vezi s građanstvom EU-a i u svojoj Rezoluciji od 10. ožujka 2022. o Izvješću o građanstvu EU-a za 2020.: Jačanje položaja građana i zaštita njihovih prava; podsjeća da je u okviru Konferencije o budućnosti Europe naglašena važnost jačanja građanstva EU-a te je u njezinim zaključcima navedeno da bi Statut EU-a o građanstvu bio koristan alat za postizanje konkretnijih

---

²⁴ Podaci: Statistika EU-a o dohotku i životnim uvjetima (EU-SILC) i anketa EU-a o radnoj snazi (EU-LFS); Grammenos, S. i Priestley, M., „Podaci povezani sa strategijom Europa 2020. i osobama s invaliditetom – tablice”. Eurostat, 2020.

načela i vrijednosti EU-a;

5. žali zbog činjenice da Komisija u svojoj komunikaciji slijedom Konferencije o budućnosti Europe nije izričito spomenula jačanje građanstva EU-a i moguće načine da se to postigne²⁵; podsjeća da je Vijeće pokazalo spremnost na jačanje građanstva u tehničkoj procjeni koju je objavilo u vezi s Konferencijom o budućnosti Europe, ali još nije predložilo, poduzelo niti provelo mjere za postizanje tog cilja;
6. podsjeća da će Komisija prije kraja godine objaviti svoje Izvješće o građanstvu EU-a za 2023. te očekuje da će u njemu predložiti nove inicijative za jačanje građanstva EU-a i uhvatiti se u koštac s nedostacima u njegovoj primjeni; žali zbog toga što je ovaj put Komisija odlučila objaviti poziv na očitovanje, a ne javno savjetovanje, kao što je to činila prethodnih godina; podsjeća da rezultati poziva na očitovanje ne sadržavaju sveobuhvatan pregled najnovijih zbivanja i nedostataka u provedbi; naglašava da bi se izvješće trebalo pripremiti na temelju ažuriranih podataka;

Problemi povezani s građanstvom EU-a

7. zabrinut je zbog specifičnih poteškoća koje ometaju potpuno ostvarivanje prava i sloboda koje proizlaze iz građanstva EU-a;

Politička prava

8. žali zbog činjenice da je manje vjerojatno da će mobilni građani ostvarivati svoje biračko pravo i kandidirati se na europskim i lokalnim izborima u svojim državama članicama boravišta, te da je to posljedica nedovoljne informiranosti, jezičnih prepreka, poteškoća u prijavi za glasovanje i niske stope uspješnosti kandidata koji nisu državljani predmetne države članice;
9. vrlo je zabrinut zbog prakse određenih država članica da pravo glasovanja na nacionalnim parlamentarnim izborima uskraćuju svojim građanima koji privremeno ili stalno žive u inozemstvu, što dovodi do njihova isključivanja iz političkog života i u njihovu zemlju podrijetla i u zemlju boravišta;

Sloboda kretanja i boravka

10. ističe da je schengensko područje jedno od najvećih postignuća EU-a; naglašava da bi trebalo ukloniti sve prepreke slobodi kretanja unutar EU-a kako bi svi europski građani mogli ostvarivati jednaka prava koja proizlaze iz građanstva EU-a; poziva na pristupanje Rumunjske i Bugarske schengenskom području, u skladu s rezolucijama Parlamenta;
11. zabrinut je zbog činjenice da se prema mobilnim građanima EU-a, posebno onima koji pripadaju ranjivim skupinama, postupa drugačije nego prema državljanima njihovih država članica boravišta u pogledu pristupa naknadama; poziva države članice da pravilno primjenjuju sudsku praksu Suda Europske unije kojom se zabranjuje takva

---

²⁵Komunikacija Komisije od 17. lipnja 2022. naslovljena „Konferencija o budućnosti Europe: provođenje vizije u djelo” (COM(2022)0404).

diskriminacija;

12. zabrinut je zbog poteškoća i izazova s kojima se suočavaju građani koji žive u prekograničnim regijama EU-a, posebno u slučaju zatvaranja granica zbog kriza na razini EU-a ili regionalnih kriza; u takvim slučajevima poziva države članice da održavaju prekograničnu suradnju i, prema potrebi, blisku interakciju s relevantnim lokalnim i regionalnim vlastima;

Konzularna zaštita

13. zabrinut je zbog nedostataka u provedbi Direktive o konzularnoj zaštiti i nedostataka u funkcioniranju konzularnih mreža država članica te napominje da su se ti nedostaci povećali nakon izlaska Ujedinjene Kraljevine iz EU-a; u tom pogledu žali zbog činjenice da građani EU-a imaju ograničen pristup konzularnoj zaštiti i pomoći u nekim zemljama koje nisu članice EU-a;
14. ističe da je bilo slučajeva u kojima dvije osobe koje su državljani dviju različitih država članica u konzularnom predstavništvu jedne od država članica nisu mogle ispuniti određene formalnosti, kao što je sklapanje braka, čak i ako druga država članica nema dostupno konzularno predstavništvo u toj zemlji;

Diskriminacija

15. smatra da je nedostatak ujednačenosti među pravilima država članica o stjecanju i gubitku nacionalnog državljanstva doveo do razlika u pogledu stjecanja i gubitka građanstva EU-a te da su te razlike u nekim slučajevima dovele do kršenja načela i vrijednosti EU-a;
16. naglašava da i dalje postoji nekoliko slučajeva u kojima se državljanima trećih zemalja čiji su maloljetni uzdržavanici građani EU-a odbija stjecanje izvedenog prava na boravak, unatoč sudskoj praksi Suda EU-a;
17. ponavlja svoju zabrinutost zbog diskriminacije istospolnih parova i njihove djece pri ostvarivanju temeljnog prava na slobodu kretanja unutar EU-a;

Preporuke

18. poziva države članice te regionalne i lokalne vlasti da u potpunosti provedu postojeće direktive o pravima mobilnih građana te da hitno riješe različite postojeće nedostatke u svjetlu predstojećih europskih izbora; poziva na pokretanje ciljanih kampanja za podizanje razine osviještenosti u zemlji boravišta kako bi se mobilne građane EU-a informiralo o njihovu pravu na glasovanje i kandidiranje na europskim i lokalnim izborima u toj zemlji; ponovno poziva na proširenje prava mobilnih građana na nacionalne i regionalne izbore;
19. poziva države članice da svojim iseljenim državljanima zajamče pravo glasa u zemlji njihova podrijetla, ako se ono priznaje, i to uvođenjem regulatornih uvjeta kojima se omogućuje njihovo glasovanje i uklanjanjem birokratskih prepreka koje ometaju i ponekad sprečavaju ostvarivanje tog prava; posebno poziva države članice da u jednakoj mjeri zajamče takva prava i uklone sve vrste različitog postupanja prema svojim državljanima u inozemstvu kad je riječ o glasovanju na daljinu, osobito

glasovanju poštom, ako je primjenjivo; poziva na ujednačenu primjenu prava glasa na europskim izborima za građane EU-a koji borave izvan EU-a;

20. poziva Komisiju da donese novu komunikaciju u kojoj će se pojasniti određeni ključni koncepti sadržani u Direktivi 2004/38/EZ o pravu građana EU-a i njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište unutar EU-a kako bi se državama članicama pružile ažurirane smjernice koje bi mogle doprinijeti poboljšanju provedbe Direktive na nacionalnoj razini, od čega bi koristi imali i građani EU-a i članovi njihovih obitelji;
21. poziva EU da promiče donošenje obvezujuće Europske povelje o digitalnim pravima, uključujući prava digitalnoga građanstva, na temelju Europske deklaracije o digitalnim pravima i načelima za digitalno desetljeće;
22. poziva Komisiju da bez daljnje odgode podnese prijedlog za ažuriranje i poboljšanje Direktive o konzularnoj zaštiti, među ostalim davanjem aktivnije uloge delegacijama EU-a u pomaganju nedovoljno zastupljenim građanima EU-a;
23. poziva države članice da ukinu programe „zlatnih viza” i programe za ulagatelje te sve druge slične nacionalne programe koji dovode do stjecanja njihova državljanstva i uključuju izravnu ili neizravnu prodaju i zlouporabu građanstva EU-a jer se njima ugrožava sam koncept građanstva EU-a i krše načela i vrijednosti EU-a; potiče države članice da zaštite integritet i vrijednost građanstva EU-a; poziva Komisiju da poduzme sve potrebne mjere, kao što je upućivanje relevantnih država članica Sudu Europske unije;
24. u kontekstu sljedeće revizije Ugovorâ poziva Parlament i Vijeće da u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom donesu zajedničke odredbe o sprečavanju prodaje putovnica ili drugih vrsta zlouporabe u pogledu stjecanja i gubitka građanstva EU-a od strane državljana trećih zemalja kako bi se uskladili uvjeti pod kojima se može steći takvo građanstvo;
25. poziva države članice i relevantna tijela da prilagode postojeće školske kurikulume ili da osmisle nove kurikulume za podučavanje povijesti Europe i Europske unije te njezina funkcioniranja kako bi se promicalo aktivno građanstvo i zajedničke europske vrijednosti te povećala svijest o tome da biti Europljanin i građanin EU-a nosi dodanu vrijednost; naglašava da će jačanje europske dimenzije građanskog odgoja i obrazovanja te osiguravanje jednakog pristupa za sve, među ostalim upotrebom svih digitalnih alata koji su nam na raspolaganju, omogućiti građanima EU-a da djeluju kao informirani građani i da u potpunosti sudjeluju u građanskom, političkom i društvenom životu i na europskoj i na nacionalnoj razini; naglašava da Erasmus+ može imati važnu ulogu u poticanju obrazovanja o građanstvu EU-a putem mobilnosti u svrhu učenja za sve, bez obzira na dob, spol, zaposlenost ili razinu obrazovanja;
26. poziva Komisiju da uvede javna savjetovanja prilagođena svim građanima EU-a, posebno mladima, kako bi se povećalo sudjelovanje građana; potiče Komisiju da ažurira način na koji se provode javna savjetovanja kako bi se povećao građanski angažman i sudjelovanje većeg broja europskih građana, u skladu s uspješnim primjerom Konferencije o budućnosti Europe; u tom pogledu poziva Komisiju da dodatno poboljša portal „Iznesite svoje mišljenje” koristeći se novim tehnologijama te da izvještava o tome kako povratne informacije građana doprinose različitim inicijativama;

27. poziva na stvaranje jedinstvene kontaktne točke za sve participativne alate EU-a, kao što su europska građanska inicijativa, predstavke koje se podnose Parlamentu, pritužbe Europskom ombudsmanu, javna savjetovanja i dijalozi s građanima, te na poboljšanje učinkovitosti tih alata, posebno tako što će se osigurati da se njima doprinosi utvrđivanju europskog programa, uz istodobno jamčenje jačanja predstavničke demokracije u postupku donošenja odluka; poziva Komisiju, države članice te regionalne i lokalne vlasti da ulože veće napore u informiranje javnosti o postojećim participativnim instrumentima;
28. ponavlja svoj prijedlog za uspostavu trajnog mehanizma savjetovanja s građanima koji bi građanima, posebno mladima, omogućio da raspravljaju o prioritetima i politikama EU-a, te kojim bi se doprinijelo, među ostalim, primjeni provjere zakonodavstva s obzirom na njegov utjecaj na mlade (*engl.* „youth check”) kako bi se parlamentarna demokracija nadopunila, a ne zamijenila; predlaže da se predstavnike Parlamenta obavijesti o tim raspravama kako bi mogli procijeniti treba li, prema potrebi, poduzeti daljnje mjere;
29. predlaže da se razmotri uvođenje europske iskaznice građana kojom bi se, primjerice, olakšalo ostvarivanje građanskih prava i glasovanje na europskim izborima, kao i upotreba participativnih instrumenata;
30. ističe važnu ulogu uređâ mreže Europe Direct u povećanju sudjelovanja građana na lokalnoj razini u demokratskom životu EU-a; potiče države članice i subjekte na regionalnoj i lokalnoj razini da intenzivnije surađuju s tim uredima;
31. poziva Komisiju da poveća upotrebu društvenih medija i digitalnih alata, s posebnim naglaskom na povećanju uključenosti mladih i osoba s invaliditetom u demokratski proces, čime bi se promicao njihov angažman, istodobno vodeći računa o smanjenoj dobi za glasovanje u državama članicama za europske izbore; u tom pogledu poziva Komisiju da ojača promicanje demokratskog sudjelovanja intenziviranjem dijaloga s građanima i podizanjem razine osviještenosti među građanima o utjecaju zakonodavstva EU-a na njihov svakodnevni život;
32. smatra da je, s obzirom na sve veći utjecaj digitalne sfere na živote građana, posebno kada je riječ o društvenim medijima i umjetnoj inteligenciji, i dalje ključno da države članice i europske institucije ostanu usredotočene na stvaranje novih javnih politika i provedbu učinkovitih mehanizama za zaštitu temeljnih prava na internetu te borbu protiv vanjskog upletanja i dezinformacija jer oni predstavljaju egzistencijalne prijetnje demokraciji i samom ostvarivanju prava građana;
33. potiče Vijeće i Komisiju da nastave pregovore o reviziji Uredbe (EZ) br. 1049/2001²⁶ kako bi se osiguralo da građani EU-a mogu u potpunosti ostvariti svoje pravo na pristup dokumentima i nadzor nad institucijama, tijelima, uredima i agencijama EU-a;
34. ponavlja da je na temelju članka 25. UFEU-a potrebno sastaviti Statut EU-a o građanstvu kojim će se objediniti postojeća i buduća građanska prava kako bi se poboljšala provedivost građanskih prava i zajamčila jednakost građana, poboljšala kohezija i

---

²⁶ Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, SL L 145, 31.5.2001., str. 43.

odgovorilo na društvene, gospodarske, političke i digitalne promjene; podsjeća da bi se to trebalo provesti u okviru Ugovorâ;

35. predlaže da u području sudjelovanja i političkih prava, slobode kretanja i digitalnoga građanstva te u skladu s postojećim i budućim zakonodavstvom EU-a građani posebno imaju sljedeća prava:
- uravnoteženu demokratsku zastupljenost na izbornim listama;
  - stalnu interaktivnu digitalnu platformu putem koje građani mogu podnositi svoje prijedloge i ideje na svim službenim jezicima EU-a;
  - priznavanje razdoblja studiranja, a ne samo kvalifikacija i stručnih kompetencija, kao jednakovrijednih za sposobnost rada u drugoj državi članici;
  - univerzalan pristup internetu kako bi se osigurala uključenost građana i jednak pristup digitalnom okruženju;
  - upravljanje vlastitim digitalnim identitetom koje nadilazi zaštitu koja već postoji u pogledu osobnih podataka u digitalnom okruženju;
  - digitalno nasljeđe digitalnih podataka preminule osobe;
  - razvoj sigurnih, transparentnih i sljedivih sustava umjetne inteligencije koje nadziru ljudi i regulatorne institucije;
36. poziva na to da se u Statut EU-a o građanstvu uvrsti horizontalna klauzula o nediskriminaciji kao dodatna zaštitna mjera u pogledu jednakosti u ostvarivanju građanskih prava radi jamčenja nediskriminacije i zaštite građana, posebno pripadnika ranjivih i marginaliziranih skupina i osoba koje žive u prekograničnim regijama EU-a;
37. poziva Komisiju da provede ciljane kampanje za podizanje razine osviještenosti o pravima i građanskim obvezama koje proizlaze iz građanstva EU-a i statuta, među ostalim uvođenjem paketa EU-a za pružanje informacija o građanstvu EU-a, te da namijeni više sredstava za građanstvo EU-a; naglašava da su, zahvaljujući digitalnoj i tehnološkoj revoluciji, građani postali pravi stupovi naših demokratskih sustava i da će ih upravo oni braniti;
38. poziva Komisiju da te prijedloge uzme u obzir u predstojećem Izvješću o građanstvu EU-a za 2023. i da poduzme potrebne korake za njihovu provedbu u skladu s postupkom iz Ugovorâ;
39. ponavlja svoj poziv na sazivanje Konvencije za reviziju Ugovorâ, kako je predviđeno člankom 48. UEU-a; čvrsto vjeruje da bi se Konvencijom trebalo pažljivo procijeniti kako dodatno ojačati građanstvo EU-a;

o

o o

40. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

30.11.2023

MIŠLJENJE ODBORA ZA GRAĐANSKE SLOBODE, PRAVOSUĐE I UNUTARNJE POSLOVE

upućeno Odboru za ustavna pitanja

o provedbi odredbi Ugovora o građanstvu EU-a
(2023/2085(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Beata Kempa

PRIJEDLOZI

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove poziva Odbor za ustavna pitanja da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. konstatira da oko 50 milijuna ljudi u EU-u pripada nekoj nacionalnoj ili jezičnoj manjini; konstatira da Komisija nije poduzela nikakve zakonodavne korake kao odgovor na europsku građansku inicijativu „Minority SafePack – milijun potpisa za raznolikost u Europi”, unatoč činjenici da je velika većina zastupnika podržala tu inicijativu;
2. konstatira da je pravo na slobodno kretanje i njegovo ostvarivanje od ključne važnosti za građanstvo EU-a; konstatira da je stvaranje schengenskog područja jedno od najvećih postignuća procesa europske integracije i da uvelike unaprjeđuje slobodu kretanja unutar EU-a; konstatira da je Vijeće u svojim zaključcima od 9. lipnja 2011. potvrdilo uspješan završetak postupka evaluacije i tehničku spremnost Bugarske i Rumunjske za pristupanje schengenskom području;
3. podsjeća da je građanstvo EU-a, prema Ugovorima EU-a, blisko povezano s državljanstvom države članice o kojemu i ovisi, a čije je dodjeljivanje u isključivoj nadležnosti svake države članice; ističe da se građanstvo EU-a može dobiti samo stjecanjem državljanstva države članice;
4. smatra da građanstvo EU-a obuhvaća zajednički europski demokratski identitet i s njime povezana posebna prava, obveze i slobode te da se ostvarivanjem tih prava jača povezanost građana s EU-om;
5. podsjeća da se u skladu s člankom 20. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) građanstvo Unije temelji na državljanstvu države članice; naglašava koliko je važno nastaviti primjenjivati taj sustav, čak i nakon mogućih revizija Ugovora u budućnosti;
6. poziva EU da promiče donošenje Europske povelje o digitalnim pravima, uključujući prava digitalnoga građanstva, na temelju Europske deklaracije o digitalnim pravima i načelima za digitalno desetljeće;

7. poziva Komisiju da donese novu komunikaciju u kojoj će se pojasniti određeni ključni koncepti sadržani u Direktivi 2004/38/EZ¹ o pravu građana EU-a i njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište unutar EU-a kako bi se državama članicama pružile ažurirane smjernice koje bi mogle doprinijeti poboljšanju provedbe te direktive na nacionalnoj razini, od čega bi koristili imali i građani EU-a i članovi njihovih obitelji;
8. poziva Komisiju da bez daljnje odgode podnese prijedlog za ažuriranje i poboljšanje Direktive o konzularnoj zaštiti², među ostalim davanjem aktivnije uloge delegacijama EU-a u pomaganju nezastupljenim građanima EU-a koji borave ili putuju izvan EU-a;
9. poziva Vijeće i Europsko vijeće da poduzmu potrebne mjere kako bi se osiguralo da zemlje koje ispunjavaju tehničke kriterije da postanu članice schengenskog područja smiju sudjelovati, čime bi se građanima EU-a omogućilo da ostvaruju svoje pravo na slobodu kretanja i ojačao njihov osjećaj europskog identiteta;
10. poziva Komisiju da aktivno traži recipročne vizne dogovore s trećim zemljama i dotičnim državama članicama kako bi se osiguralo jednako postupanje i poštovalo načelo viznog reciprociteta te promovirali mobilnost i prava svih građana EU-a;
11. poziva države članice da mobilne građane EU-a u trenutku registracije u svojoj državi članici boravišta obavijeste o njihovim biračkim pravima i izbornim postupcima u vezi s europskim i lokalnim izborima te da im ponude mogućnost da se odmah registriraju kao birači;
12. potiče Vijeće da brzo usvoji revizije Direktive Vijeća o biračkim pravima mobilnih građana Unije na izborima za Europski parlament³ i Direktive Vijeća o biračkim pravima mobilnih građana Unije na lokalnim izborima⁴ u skladu sa stajalištem koje je odobrio Parlament;
13. naglašava da bi institucije EU-a trebale promicati veću razinu osviještenosti, znanja i razumijevanja prava i sloboda koje proizlaze iz njihova građanstva EU-a te ističe da i dalje postoje znatni nedostaci u praktičnoj primjeni građanstva EU-a; smatra da, u cilju boljeg iskorištavanja potencijala građanstva EU-a, Unija treba poduzeti korake kako bi zajamčila zaštitu temeljnih vrijednosti EU-a; podsjeća na to da je zaštita manjina, među ostalim nacionalnih i jezičnih, temeljna vrijednost i istodobno glavna zadaća Europske unije;
14. poziva države članice da u najvećoj mogućoj mjeri povećaju sudjelovanje svih svojih građana, uključujući socijalno ugrožene skupine, jačanjem njihovih biračkih prava

---

¹ Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 1612/68 i stavljaju izvan snage direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL L 158, 30.4.2004., str. 77.).

² Direktiva Vijeća (EU) 2015/637 od 20. travnja 2015. o mjerama koordinacije i suradnje za olakšavanje pružanja konzularne zaštite građanima Unije bez predstavnštva u trećim zemljama te o stavljanju izvan snage Odluke 95/553/EZ (SL L 106, 24.4.2015., str. 1.).

³ Komisijin Prijedlog direktive Vijeća o detaljnim aranžmanima za ostvarivanje aktivnog i pasivnog biračkog prava na izborima za Europski parlament za građane Unije koji borave u državi članici čiji nisu državljani (COM(2021)0732).

⁴ Prijedlog direktive Vijeća o utvrđivanju detaljnih aranžmana za ostvarivanje aktivnog i pasivnog biračkog prava na lokalnim izborima za građane Unije koji borave u državi članici čiji nisu državljani (COM(2021)0733).

kampanjama za podizanje razine osviještenosti, poticanjem njihova sudjelovanja u javnim raspravama i provedbom odgovarajućih mehanizama prilagođenih njihovim nacionalnim postupcima glasovanja kako bi se osobama koje su pripadnici marginaliziranih, manjinskih ili ranjivih skupina i koje se suočavaju s poteškoćama u glasovanju olakšalo glasovanje, primjerice davanjem mogućnosti odabira birališta i upotrebom pomoćnih tehnologija, formata i tehnika; nadalje, poziva države članice da omoguće osobama s invaliditetom da im na zahtjev pri glasovanju pomogne osoba po vlastitom izboru te da nastoje osigurati mogućnost glasovanja poštom i po mogućnosti dodatno olakšaju fizičko glasovanje, glasovanje putem punomoći te elektroničko i internetsko glasovanje;

15. poziva države članice da donesu mjere za zaštitu svojih izbornih procesa od ekstremizma, širenja dezinformacija i vanjskog upletanja;
16. podsjeća da su pravo na sudjelovanje u demokratskom životu i obveza jamčenja da se odluke donose što je više moguće otvoreno i bliže građanima zaštićeni člankom 10. Ugovora o Europskoj uniji; poziva institucije EU-a i države članice da proaktivno osiguraju dovoljno vremena za savjetovanje s javnošću i transparentnost i da objave javne dokumente;
17. potiče Vijeće i Komisiju da nastave pregovore o reviziji Uredbe (EZ) br. 1049/2001⁵ kako bi se osiguralo da građani EU-a mogu u potpunosti ostvariti svoje pravo na pristup dokumentima i nadzor nad institucijama, tijelima, uredima i agencijama EU-a;
18. poziva države članice da ukinu programe za dodjelu državljanstva za ulagatelje te sve druge slične nacionalne programe ili programe koji dovode do stjecanja njihova državljanstva i uključuju izravnu ili neizravnu prodaju građanstva EU-a jer su sporni s etičkog, pravnog i ekonomskog stajališta, inherentno nekompatibilni s načelima lojalne suradnje te se njima ugrožava sam koncept građanstva EU-a i krše načela i vrijednosti EU-a; podsjeća da ti programi predstavljaju nekoliko ozbiljnih sigurnosnih rizika za građane Unije, kao što su rizici koji proizlaze iz pranja novca i korupcije; smatra da nedostatak zajedničkih standarda kojima se uređuju programi stjecanja boravišta ulaganjem može predstavljati sigurnosne rizike i doprinijeti narušavanju integriteta Unije;
19. osuđuje činjenicu da širom EU-a i dalje postoji diskriminacija na nizu osnova; podsjeća da je člankom 21. Povelje EU-a o temeljnim pravima zabranjena diskriminacija na bilo kojoj osnovi kao što su spol, rasa, boja kože, etničko ili socijalno podrijetlo, genetske osobine, jezik, vjera ili uvjerenje, političko ili bilo kakvo drugo mišljenje, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje, invalidnost, dob ili seksualna orijentacija; ponavlja potrebu za borbom protiv diskriminacije osoba koje pripadaju ranjivim skupinama ili manjinama i govora mržnje protiv njih te ponavlja svoj poziv na uspostavu sveobuhvatnog sustava zaštite EU-a koji bi uključivao postojeće instrumente međunarodnog prava i slijedio dokazane najbolje prakse u EU-u;
20. poziva na sastavljanje statuta o građanstvu EU-a na temelju članka 25. UFEU-a, kojim će se objediniti i ažurirati postojeća građanska prava i uspostaviti nova; podsjeća da bi

---

⁵ Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145, 31.5.2001., str. 43.).

se izrada statuta o građanstvu EU-a te ažuriranje tih novih prava trebali provoditi u skladu s Ugovorima;

21. poziva na to da se u Statut EU-a o građanstvu uvrsti horizontalna klauzula o nediskriminaciji kao dodatna zaštitna mjera u pogledu jednakosti u ostvarivanju građanskih prava radi jamčenja ujednačene razine zaštite u Uniji, na temelju članka 19. UFEU-a, za osobe koje pripadaju ranjivim ili marginaliziranim skupinama;
22. poziva Komisiju da te prijedloge uzme u obzir u predstojećem Izvješću o građanstvu EU-a za 2023. i da poduzme potrebne korake za njihovu provedbu u skladu s postupkom iz članka 25. UFEU-a.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	28.11.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 48 -: 9 0: 5
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Vladimír Bilčík, Malin Björk, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Annika Bruna, Damien Carême, Clare Daly, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Cornelia Ernst, Nicolaus Fest, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Nadine Morano, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Pina Picierno, Birgit Sippel, Tineke Strik, Annalisa Tardino, Yana Toom, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Daniel Freund, José Gusmão, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Matjaž Nemeč, Janina Ochojska, Jan-Christoph Oetjen, Kostas Papadakis, Silvia Sardone, Paul Tang, Petar Vitanov, Axel Voss, Tomáš Zdechovský
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Mathilde Androuët, Margrete Auken, Traian Băsescu, Tom Berendsen, Jarosław Duda, Rosa Estaràs Ferragut, Pär Holmgren, Andrey Kovatchev, Antonius Manders, Riho Terras

**PRIOLOG: SUBJEKTI ILI OSOBE
OD KOJIH JE IZVJESTITELJICA PRIMILA INFORMACIJE**

Izvjestiteljica je tijekom pripreme mišljenja, do njegova usvajanja u odboru, primila informacije od sljedećih subjekata ili osoba:

Subjekt i/ili osoba
Izvjestiteljica izjavljuje da nije primila nikakve informacije ni od jednog subjekta ili osobe.

Navedeni popis sastavljen je pod isključivom odgovornošću izvjestiteljice.

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

48	+
PPE	Traian Băsescu, Tom Berendsen, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Jarosław Duda, Lena Düpont, Rosa Estaràs Ferragut, Andrey Kovatchev, Jeroen Lenaers, Antonius Manders, Nadine Morano, Janina Ochojska, Axel Voss, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
S&D	Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Evin Incir, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemeč, Pina Picierno, Birgit Sippel, Paul Tang, Petar Vitanov, Elena Yoncheva
Renew	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Jan-Christoph Oetjen, Maite Pagazaurtundúa, Yana Toom
Verts/ALE	Margrete Auken, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Damien Carême, Daniel Freund, Pär Holmgren, Tineke Strik
ECR	Patryk Jaki, Assita Kanko, Beata Kempa

9	-
PPE	Rasa Juknevičienė, Riho Terras
ID	Mathilde Androuët, Annika Bruna, Nicolaus Fest, Tom Vandendriessche
The Left	Cornelia Ernst
NI	Kostas Papadakis, Milan Uhrík

5	0
ID	Silvia Sardone, Annalisa Tardino
The Left	Malin Björk, Clare Daly, José Gusmão

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	7.12.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 17 -: 2 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Gerolf Annemans, Gabriele Bischoff, Damian Boeselager, Włodzimierz Cimoszewicz, Salvatore De Meo, Sandro Gozi, Max Orville, Maite Pagazaurtundúa, Antonio Maria Rinaldi, Domènec Ruiz Devesa, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Sven Simon, Guy Verhofstadt, Rainer Wieland
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Mercedes Bresso, Christian Doleschal, Pascal Durand
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Javier Zarzalejos

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

17	+
PPE	Salvatore De Meo, Christian Doleschal, Sven Simon, Rainer Wieland, Javier Zarzalejos
Renew	Sandro Gozi, Max Orville, Maite Pagazaurtundúa, Guy Verhofstadt
S&D	Gabriele Bischoff, Mercedes Bresso, Włodzimierz Cimoszewicz, Pascal Durand, Domènec Ruiz Devesa, Pedro Silva Pereira
The Left	Helmut Scholz
Verts/ALE	Damian Boeselager

2	-
ID	Gerolf Annemans, Antonio Maria Rinaldi

0	0

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani